

GORNJESAVSKI MUZEJ JESENICE

Cesta Franceta Prešerna 45
SI-4270 Jesenice
T: +386 45 83 3500
ID za DDV: SI63347300
info@gmj.si
www.gmj.si

Poština
plačana
pri pošti
Jesenice
4270

MUZEJSKI ČASOPIS

TISKOVINA

MUZEJSKO DRUŠTVO
JESENICE

GORNJESAVSKI
MUZEJ JESENICE

NOVA STALNA RAZSTAVA: MLADOST MESTA RDEČEGA PRAHU

V naši enoti Muzej Kosova graščina na Jesenicah pripravljamo novo stalno muzejsko razstavo, ki bo prikazala prva leta mesta Jesenice. Muzealci bomo prikazali

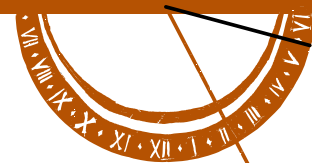
Gospodstvska cesta l.1935-1939,
Foto: Slavko Smolej (fototeka GMJ)

Gospodstvska ulica s hotelom Triglav v ozadju, 1937-1940,
Foto: Franc Vilman (fototeka GMJ)

zgodovino nekdanj najmlajšega mesta v Kraljevini Jugoslaviji, od leta 1929, ko je bilo ustanovljeno, pa do sredine 50. let 20. stoletja, ko se je mlado mesto urbanistično, družbeno in kulturno najbolj spremenilo in začrtalo pot razvoja in duha industrijskega mesta, ki ga je čutiti na Jesenicah še dandanes. Poseben poudarek bomo namenili 2. svetovni vojni in zavezniškemu bombardiranju Jesenic spomladi leta 1945. V razstavo bo vključena tudi že obstoječa zaporniška celica – samica, ki bo opozarjala na preteklo tragično obdobje mesta, ko je graščino uporabljal GESTAPO. Muzejska razstava bo mesto predstavila iz zgodovinskega, umetnostno zgodovinskega in etnološkega vidika. Na razstavo umeščeni predmeti iz naših depojskih zbirk bodo obogateni in interpretirani tudi z digitalno vsebino in posebnimi pedagoškimi ter andragošskimi programi.

Odprtje razstave bo konec marca 2024.

LETO XXXIII, FEBRUAR 2024,
ŠTEVILKA 1

Gornjesavski muzej Jesenice
Aljaž Pogačnik, direktor

Kulturni festival na Jesenicah 1940, Kmetska ohcet,
Foto: Ivo Koželj (fototeka GMJ)

KOSOVA GRAŠČINA - OD ZIME DO POLETJA

Muzej Kosova graščina v mesecu februarju na ogled postavlja fotografije jeseniškega fotografa Bogdana Briclja (EFIAP/p, GMP SA), člana Fotografskega društva Jesenice. Razstava bo na ogled do 1. marca, od 7. marca naprej pa boste obiskovalci izvedeli, kakšna je bila 150. letna pot, ki je vodila do današnjega Pihalnega orkestra Jesenice – Kranjska Gora (POJKG). Ker godba brez zvona pač ni godba, jo boste na razstavi lahko tudi slišali, ne le videli. V mesecu maju se bo v Kosovo graščino »zapeljala« razstava, ki bo govorila o zanimivi zgodovini železnice Jesenice – Trbiž, za katero bosta po strokovni plati poskrbela dr. Uroš Košir in Aleš Bedič. Ko se bo razstava odpeljala na drugo lokacijo, pa bo Kosova graščina poletje pozdravila odeta v barve. S svojimi deli se bodo jeseniškim ljubiteljem umetnosti na skupinski razstavi predstavili različni umetniki, člani Združenja umetnikov Škofa Loka.

Tema letošnjega kviza mesta Jesenice bodo seveda Jesenice, ki letos obeležujejo 95 let, odkar so postale mesto ter zgodovina pihalnih godb, katerih naslednik POJKG letos praznuje 150. obletnico. Mladi bodo svoje znanje na ti dve temi dokazovali na finalu, ki bo potekalo v ponedeljek, 18. marca 2024, ob 17.

Godba požarne brambe, 1887
(fototeka GMJ)

Kviz Železarna včeraj danes jutri - izvajalec Tehnični muzej Jesenice
(fototeka GMJ)

uri v Kinu Železar na Jesenicah. Vsi ostali pa bodo, oziroma boste lahko sodelovali v spletnem kvizu.

Daša Čopi, kustodinja za kulturno zgodovino in galerijsko dejavnost GMJ

V OBČINI JESENICE SE OBETA PESTER POLETNI PROGRAM

Tudi letošnje **Jeseniško poletje** obeta vrsto različnih kulturnih, športnih, glasbenih, etno, zabavnih prireditev na različnih lokacijah v občini, ki bodo javnosti na voljo brezplačno.

Gornjesavski muzej Jesenice letos že 15 leto drži taktirko nad kulturnim programom, ki ga na Stari Savi pripravljajo lokalni javni zavodi. Če boste v juniju, juliju in avgustu na Jesenicah, vabljeni, da se udeležite koncertov in baletne predstave Glasbene šole Jesenice. Letos drugačno, lutkovno predstavo, obljublja Gledališče Toneta Čufarja Jesenice. Zamuditi ne gre zaključka literarnih delavnic, ki ga pripravlja OI JSKD Jesenice. Železni repertoar v Slovenskem železarskem muzeju, Banketni dvorani Kolpern, pa so Torkove kinoteke, ki jih bomo letos povezali tudi z dvema razstavama na Sari Savi.

Nina Hribar, koordinatorica GMJ

Jeseniško poletje Koncert klape Sol, Foto Vidmar, julij 2023
(fototeka GMJ)

Portret, Silvo Kokalj (fototeka GMI)

IN MEMORIAM:

Silvo Kokalj (10. 3. 1961 – 6. 1. 2024)

Duhovni svet brez časne umetnosti je bil resnično bivanjsko okolje našega sodelavca, fotografa in muzealca Silva Kokalja. Bil je sopotnik, ki nas je s svojim znanjem in strastjo vodil v globino umetnosti in estetike. S svojimi besedami je v vsakem pogovoru prižgal iskricice znanja, vedno v iskanju večnega zakaj v vsakem estetskem pojavu. V ta svet je s slehernim pogovorom potegnil sogovornika in ga očaral s svojim izostrenim, naravnost v jedro vsebine segajočim razmišljanjem. Silvovi komentarji in razlage njegovega prefinjenega estetskega čuta bodo od sedaj slišani le preko njegovih fotografij in poezije.

Silvo Kokalj se je kot diplomant srednje šole za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani leta 1979 zaposlil v fotografskem laboratoriju Železarne Jesenice. V tem času je imel laboratorij prostore v pritličju Tehniškega muzeja v Bucenelli Ruardovi graščini na Stari Savi na Jesenicah. Silvo je z mladostno energijo in strokovnim znanjem s fotografskim aparatom dokumentiral različne

dogodke tako v železarni kot v mestu. Skoraj ni bilo dogodka ali prireditve, kjer ne bi s svojim izrednim poslušom in umetniškim talentom poskrbel, da je na film ujel najpomembnejše dogodke tistega časa. Vsaka njegova slika je bila kot časovni stroj, ki nas je popeljal nazaj v pomembne trenutke, ki bi se drugače izgubili v preteklosti. Bil je tudi redni dokumentalist tovarniškega časopisa *Železar*, v katerem so šele z njegovimi odličnimi fotografijami objavljeni članki dobili dokončno podobo. Poleg obsežnega terenskega dela je skrbel tudi za izdelavo povečav, ki jih je Tehniški muzej uporabil za različne tematske razstave iz zgodovine Jesenic in okolice.

Zaradi številnih sprememb v železarstvu in prenehanju delovanja fotografskega laboratorija v konec 80. oziroma v začetku 90. let 20. stoletja se je za nekaj časa zaposlil v drugih gospodarskih panogah, a je kasneje leta 1995 ponovno našel svoje mesto kot muzejski fotograf v preoblikovanem Tehniškem muzeju Železarne Jesenice, današnjem Gornjesavskem muzeju Jesenice. Postal je nezamenljiv strokovni sodelavec kjer je leta 2016 kot samostojni fotograf in dokumentalist dočkal tudi upokojitev. V muzeju v tem obdobju ni bilo muzejske razstave, kjer ne bi imel vidne vloge pri njeni realizaciji. Poleg tega, da je skrbel, da so bile vse muzejske prireditve ustrezno dokumentirane je opravljal strokovno delo z občutljivim fotografskim gradivom muzejske fototeke, ki je bila na voljo za uporabo

kustosom in slehernemu zunanjemu uporabniku.

Številne publikacije, tako v Železarni kot tudi v muzeju, so bile obogatene s kakovostnim fotografskim gradivom, ki ga je s svojim strokovnim znanjem redno pripravljaval. Tako je izšlo s Silvovim podpisom pod fotografskim gradivom veliko publikacij in razstavnih katalogov. Eden najpomembnejših je bil razstavniki katalog o jeseniškem fotografu Francu Vilmanu, ki ga je Silvo pripravil s svojimi muzejskimi sodelavci. Katalog, ki je izšel leta 2011 ob razstavi Foto Vilman Jesenice, še dandanes predstavlja eno izmed najpomembnejši publikacij o jeseniških fotografih, saj je v njem predstavljeno bogastvo in pomen zapuščine fotografskega ateljeja na Stari Savi ter tudi postopek fotografitiranja v času delovanja ateljeja, opremljen pa je z bogatim fotomaterialom, ki ga je s svojim estetskim očesom Silvo Kokalj izbral za objavo. Skozi življenje je preстал številne ovire, a nikoli ni iskal izgovorov, da ne bi opravil zahtevanih nalog, ki mu jih je nalagalo muzejsko poslanstvo. S svojo močjo in vztrajnostjo je puščal sledi, ki bodo večne. Svoj talent umetniškega fotografa je izražal tudi na umetniških

samostojnih in skupinskih fotografskih razstavah, bil je odličen čarovnik, ki je s svojimi triki zabaval tako mlade kot stare, veselil pa ga je tudi tankočutni svet poezije. Nedvomno je bilo zanj umetniško izražanje, v stopanju skozi resnični svet, katarza, moralno duhovno očiščenje in sprostitvev. Fotografski aparat, pisalo in papir so mu bila sredstva s katerim je mogel estetsko razodeti svojo dušo, ji dati fizično obliko in pravo vrednoto, navsezadnje razviti njeno bistvo. Bil je mojster, ki je s svojim talentom in predanim delom poudaril vsak estetski element, vsako življenjsko zgodbo, ki jo je ujel v objektiv. Njegov pogled na svet skozi lečo je bil globok, iskren in poln čustev. Silvo Kokalj je kot fotograf, kot svojevrsten umetnik in predvsem kot človek pustil neizbrisen pečat v jeseniškem

prostoru in predvsem v Gornjesavskem muzeju Jesenice. Bil je človek širokega srca, ki je svoje znanje delil z nami in nas navdihoval, ne glede na to, ali je šlo za dokumentiranje muzejskih razstav, sodelovanje pri publikacijah ali sproščeno filozofsko razpravo o estetiki. Njegovo zapuščino bomo častili kot temelj našega dela, saj sta njegova vizija in talent obogatila naš vsakdan. Silvo je poln optimizma ostal trden in neomajen do poslednjega diha. Kot kolega in sodelavca se ga bomo vedno z veseljem in radi spominjali. Hvala, Silvo, za vse, kar si nam podaril.

Aljaž Pogačnik,
direktor Gornjesavskega muzeja Jesenice

NOVA 13. ŠTEVILKA Jeseniškega zbornika

V decembru 2023 je izšla nova 13. številka Jeseniškega zbornika.

Zbornik je izšel v okviru Gornjesavskega muzeja Jesenice. K sodelovanju smo pritegnili 29 avtorjev, ki so pripravili 26 prispevkov še neobjavljenih zanimivosti iz področja zgodovine, umetnostne zgodovine, etnologije, arheologije in varstva tako premične kot nepremične kulturne dediščine nanašajoč se na Jesenice, Občino Jesenice ali Gornjesavsko dolino. Poleg znanstvenih in strokovnih člankov so v zborniku tudi drugi poljudni prispevki, nanašajoči se na široko področje zgodovine, ljubiteljske kulture, življe-

nja in preseljevanja. Izdajo zbornika bo večinsko podprla naša soustanoviteljica Občina Jesenice.

Zbornik ima več kot 500 strani in je opremljen s številnim fotografskim gradivom. Glavni urednik zbornika je Aljaž Pogačnik, tehnična urednica pa Špela Smolej Milat. Oba sta bila tudi člana uredniškega odbora, ki so ga sestavljali še Daša Čopi, Petra Dečman, Nataša Kokošinek, Tone Konobelj, Aleš Lagoja, Majda Malenšek, dr. Marko Mugerli in Veronika Osredkar.

Cena posameznega izvoda je 25 €. Zbornik lahko kupite v enotah našega muzeja po celotni Gornjesavski dolini.

Gornjesavski muzej Jesenice
Aljaž Pogačnik, direktor

Mesto rdečega prahu, diptih, akril in flomaster na platnu, 120 x 80cm, 2024

LEA SVRZIKAPA: RE_BILD(UNG), likovna razstava v Muzeju Kranjska Gora

V Muzeju Kranjska Gora, v galeriji Liznjekove domačije, se nam bo v zimskih mesecih predstavila domača akademska slikarka mlajše generacije **Lea Svrzikapa**. Čeprav je rojena v Slovenj Gradcu, odraščala pa je v Velenju, jo je del družinskih korenin iz Rateč vedno vezal na Gornjesavsko dolino. Iz krajev svojega otroštva kot njen navdih ostajajo industrijske zgradbe, nostalgija, rabljeni avtomobili in stare fotografije, ki jih združuje s podobami lepote svojega 'novega' domačega kraja, za katerega pravi, da jo je vedno čakal.

Lea Svrzikapa s svojim slogom razkriva poznavanje moderne umetnosti druge polovice 20. stoletja in post-modernizma, ideje izraža s samozavestno potezo umetnice, ki je strokovno izobrazbo ter izkušnje nadgradila predvsem s tem, da je poslušala sebe. S svojimi upodobitvami industrijskega pejzaža se je pridružila slikarjem in slikarkam, ki so se ali pa se

Golf 1, akril in flomaster na platnu, 100 x 100cm, 2017

še ukvarjajo s tem, v umetnosti ne prav pogostim motivom, ter to področje obogatila s svežimi idejami in inovativnimi pristopi. Z naslovom razstave se poigrava s konceptom ponovne izgradnje (ang. = rebuild) in nove postavitve slike (nem.: Bild = slika), s katerim pridobiva(mo) nova znanja (nem.: Bildung = izobrazba).

Razstava bo na ogled do 14. aprila 2024.

Špela Smolej Milat, kustodinja za etnologijo,

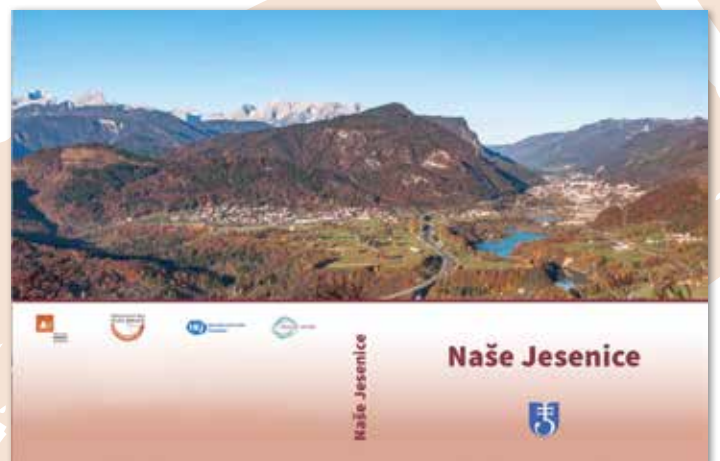
**Daša Čopi, kustodinja za kulturno zgodovino in
galerijsko dejavnost**

Pomladni del programa v Muzeju Kranjska Gora

Tudi v letošnjem letu smo pripravili zanimiv in raznolik program za male in velike prijatelje našega muzeja. V galeriji Liznjekove domačije se bo do konca leta zvrstilo pet razstav. Od februarja do sredine aprila predstavljamo domačo akademsko slikarko Leo Svrzikapa, spomladi bodo galerijo zasedle lesene igrače, čez poletje pa gostimo razstavo o Jožefi Humar – Debevčevi Zefi, pastirici in rezbarki z Velike planine. Poletje bo ponovno v znamenju filmskih večerov. Pod milim nebom in Liznjekovo lipo si bomo vsak mesec od junija do septembra ogledali enega od filmov slovenske neodvisne produkcije, tudi letos bo avgustovski večer Filmov pod lipo namenjen najmlajšim.

Tudi letos bomo nadaljevali z delavnicami, skozi vse leto se bodo vrstile etnološke delavnice, vezane na praznike letnega cikla, med poletnimi počitnicami pa vabimo mlade nadebudneže na Kekčeve ustvarjalnice. Z dopolnitvijo stalne razstave pa se bomo poklonili zgodbam in junakom kranjskogorskega mladinskega pisatelja Josipa Vandota.

Špela Smolej Milat, kustodinja za etnologijo

Naslovnica Naše Jesenice, 2024

IZLET V SEVNICO

(v soboto, 18. maja 2024, ob 7. uri z AP Dobrčnik)

Letošnji spomladanski izlet nas bo popeljal v Sevnico, ki je mnogo več, kot le rojstni kraj bivše prve dame ZDA. Mesto s približno 5000 prebivalci je industrijsko, obrtno, trgovsko, kulturno in upravno središče istoimenske občine z obširnimi zaledjem. Prevladujejo lesnopredelovalna, kovinskopredelovalna, kemična in tekstilna industrija. Večji del občine predstavlja slikovito podeželje s travniki, obdelanimi polji, vinogradi, hribi in griči, na katerih se kot samotni stražarji belijo cerkvice. Na razglednem griču nad starim mestnim jedrom Sevnice pa se bohoti grad, ki bo začetna točka našega izleta.

Na mestu sedanjega je nekoč stal grad, ki je bil verjetno sezidan v prvi polovici 12. stoletja. Prvič je pisno omenjen leta 1309 kot »castellum Liechtenwalde«. V času hrvaško-slovenskega kmečkega upora leta 1573 se je za razliko od mnogih drugih izognil uničenju. V tem obdobju je bila na grajskem pobočju verjetno zgrajena tudi Lutrovska klet, ki naj bi jo občasno

obiskoval Jurij Dalmatin (ok. 1547 – 1589), ki je kot prvi v celoti v slovenščino prevedel sveto pismo. Klet je kasneje postala grobnica nekaterih sevniških graščakov. Danes v njenih akustičnih prostorih potekajo glasbeni koncerti in druge prireditve.

V zadnjih letih so bila na gradu in njegovi okolici opravljena številna prenovitvena dela, tako da grad in staro mestno jedro pod njim predstavljata čudovito srednjeveško veduto. Grad Sevnica je osrednji kulturni, zgodovinski, politični in protokolarni objekt v občini Sevnica ter obenem središče kulturnega dogajanja.

Močno so v teh krajih zastopane tudi male kmetije, sadjarstvo, vinogradništvo, poljedelstvo in živinoreja. Na eno od teh kmetij, ki je v lasti družine Gnidica, se bomo podali po ogledu gradu tudi mi.

Na kmetiji Gnidica živijo in kmetujejo tri generacije. Glavni dejavnosti sta konjereja in prašičjereja. Najbolj so prepoznavni ravno po slednji, saj vzrejajo prašiče posebne pasme mangulica, ki se vse leto pasejo na okoliških pašnikih. Ukvarjajo se s predelavo suhomesnatih izdelkov, peko domačega kruha v krušni peči, potic in drugih pekarskih izdelkov. Izdelujejo tudi domače testenine.

Po ogledu kmetije nam bodo v pokušino ponudili njihove izdelke, ki jih bomo lahko tudi kupili.

Čeprav po tem lačni zagotovo ne bomo, si bomo vseeno privoščili še okusno pozno kosilo v gostišču Močivnik, kjer si bomo malo odpočili in se podružili, nato pa prijetno utrujeni krenili proti domu.

Domov se bomo vrnili v večernih urah.

Prijavite se lahko pri Darki Rebolj (tel.: 031/787-363) ali na Muzejskih večerih - do zasedbe avtobusa.

Darka Rebolj

VABILO NA OBČNI ZBOR MUZEJSKEGA DRUŠTVA JESENICE

V skladu s 16. členom Pravil Muzejskega društva Jesenice (MDJ) sklicuje Upravni odbor MDJ **redni letni občni zbor v četrtek, 21. marca 2024 ob 18. uri (pred muzejskim večerom) v Muzeju Kosova graščina** in vas vljudno vabi, da se ga udeležite.

Predlagam naslednji dnevni red:

1. Izvolitev delovnega predsedstva, zapisnikarja, verifikacijske komisije in overovatelja zapisnika
2. Poročilo verifikacijske komisije
3. Potrditev dnevnega reda
4. Poročilo predsednika o delu MDJ v letu 2023
5. Finančno poročilo za leto 2023
6. Poročilo nadzornega odbora
7. Program dela v letu 2024
8. Razno

Aleš Lagoja, predsednik MDJ

SPOMLADANSKI PROGRAM MUZEJSKIH VEČEROV MDJ 2024

- **15. februar:** ddr. Verena Perko – *Aleksander Veliki, vojskovodja, ki je spremenil svet* (ob 19. uri)
- **21. marec:** Primož Čebulj – *Ukrajinske princeze na evropskih prestolih* (ob 19. uri po občnem zboru)
- **18. april:** Janez Dovžan – *El Capitan, Yosemite, ZDA* (ob 19. uri)
- **16. maj:** Tone Konobelj – *Pozdrav z Jesenic* (Jesenice na razglednicah pred prvo svetovno vojno; ob 19. uri)

Muzejski večeri bodo potekali v Muzeju Kosova graščina vsak tretji četrtek v mesecu.

MUZEJSKI VEČER 15. februar, ob 19. uri: ALEKSANDER VELIKI, VOJSKOVODJA, KI JE SPREMENIL SVET

Aleksandra poznamo po mnogih legendah, morda najbolj po filmski upodobitvi. V predavanju bomo skozi zgodbe in podobe поблиže spoznali Makedonijo in Grčijo v Aleksandrovi dobi. Spremljali ga bomo po poti njegovih nesmrtnih osvajanj vse do Samarkanda in Indije ter spoznali njegov dvor. Aleksander je s svojim delovanjem vplival na politiko, filozofijo in umetnost. Ustanovil je ogromno državo, zgradil 40 mest, ki so se po njem imenovala Aleksandrija. Božansko lep in nadarjen, levje pogumen in surov je postal vzor brezštevlnim vladarjem vse do sodobnega časa.

Ko je umiral, je menda naročil: *“Pokopljite moje telo in ne postavljajte nobenega spomenika. Roke naj ostanejo*

Colin Farrell v filmu *Aleksander* (vir: splet)

zunaj, da bodo ljudje vedeli, da osvajalec sveta ni imel ničesar v rokah, ko je umrl.”

Ddr. Verena Vidrih Perko

MUZEJSKI VEČER 21. marec, ob 19. uri: UKRAJINSKE PRINCESE NA EVROPSKIH PRESTOLIH

Ukrajina je leta 2016 izdala polo 12 poštne znamke, na katerih je upodobljenih dvanajst princes Kijevske Rusije, ki so postale žene različnih vladarjev v Evropi, in to v zelo kratkem obdobju dobrih sto let med leti 1040 in 1146. **Ana Kijevska** (1032 – 1075), žena francoskega kralja Henrika I., je bila prva francoska kraljica, okronana v remski katedrali in je edina ruska kraljica v zgodovini Francije. **Evpraksija** (1071 – 1109) je bila žena cesarja Svetega rimskega cesarstva Henrika IV. Manfreda (1095 – 1137) je bila žena kar dveh kraljev: norveškega Sigurda in danskega Erika II. **Evpraksija** (1108 – 1172) pa je bila žena bizantinskega cesarja Alekseja Komnena. To niso bile vladarice ampak žene vladarjev. Njihov politični vpliv je bil zato praviloma majhen. Zato tudi ni ohranjenih veliko podatkov o njih. Za nekatere niti ne vemo točnega leta rojstva in smrti. Se pa predavanje začne z dvema ukrajinskima princesama: **kneginjo Olgo** in **Regnedo Polotsko** (babica, prababica), ki sta njihovi neposredni predniki. Na predavanju so prikazani še nekateri knjižni viri, ki so nastali v času življenja teh princes: **Ruska pravda**, pravni zakonik Kijevske Rusije, **Nestorjeva kronika**, najstarejši ruski letopis... Nekateri so tudi vir sicer skromnih podatkov o princesah.

Primož Čebulj

MUZEJSKI VEČER 18. april, ob 19. uri: EL CAPITAN, YOSEMITE, ZDA

Največji cilj vsakega alpinista je vendarle Himalaja, toda za dosego kandidature za odpravo tja je treba dokazati svoje sposobnosti, in sicer najprimerneje v gorstvu, ki ga Slovenci še ne poznamo. Ideja za prvo odpravo na El Capitano se je porodila Janezu Gradišarju, ki je pritegnil najprej Nejca Zaplotnika, Janeza Lončarja, Dušana Srečnika, Miha Smoleja in navdušil tudi mene. El Capitano je imel leta 1973 le kakih deset smeri. Prve odprave so po najtežjih smereh lezle več dni, zdaj jih izurjeni plezalci zmorejo v nekaj urah. Pri zbiranju denarja za to odpravo so bili v veliko pomoč Slovenci v Ameriki, tako da smo celo gostovali pri naših profesorjih na univerzah v Berkeleyu, Stanfordu in v Silicijevi dolini. Plezali smo v parih. Naša skromna oprema je zadoščala samo za eno navezo, tako da smo plezali en par za drugim: Dovžan in Smolej v smeri Triple direct šest dni, Zaplotnik in Gradišar v smeri Salathe sedem dni, Srečnik in Lončar na vzhodnem stebru. Še danes mislim, da je plezanje v navezi nekaj najlepšega, saj s prijateljem deliš usodo, veselje in žalost, lakoto in žejo...

Janez Dovžan

MUZEJSKI VEČER 16. maj, ob 19. uri: POZDRAV Z JESENIC (Jesenice na razglednicah pred prvo svetovno vojno)

Najstarejše razglednice so še s konca 19. stoletja, s prvo svetovno vojno pa se konča tehnika koloriranja razglednic. Avtorji so bili znani fotografi (Fran Pavlin, veleposestnik in trgovec Andrej Čufer z Jesenic, krajinar Benedikt Lergertporer z Bleda, Alojz Vengar iz Radovljice in še nekateri drugi) in založniki (Vekoslav Šešok, Rudolf Zore, Anton Treven in nekateri založniki iz Ljubljane, z Dunaja, iz Münchna in od drugod). V zadnjih letih so te razglednice začeli zbirati številni zbiralci in muzeji. Na Jesenicah sta najbolj znani zbirki Dušana Prešerna in Gornjesavskega muzeja. Na osnovi teh zbirk je izšlo nekaj tematskih monografij, ki so še potrdile umetniško in sporočilno vrednost takratnih razglednic.

Jesenice – Kolodvorska ulica okoli leta 1910,
Foto: Fran Pavlin (lastnik: Dušan Prešern, objavljeno v knjižici Pozdrav z Jesenic)

Razglednice se ločijo po motivih (pomembne hiše, kraji, mesta, gore, jezera, tovarne, železnica, vojni motivi, narodopisni motivi itd.), pa tudi po barvnih odtenkih, saj so avtorji črno-bele razglednice barvali z ročno izdelanimi klišeji.

Tone Konobelj

ČLANARINA ZA LETO 2024

Člane Muzejskega društva Jesenice obveščamo, da članarina za leto 2024 ostaja nespremenjena, torej 12,00 €.

Članarino lahko plačate pri blagajničarki Mojci Prešeren, telefon številka 031 309 778, lahko na muzejskih večerih, ali pa članarino nakažete na bančni račun društva.

Za nakazilo uporabite naslednje podatke:

Prejemnik: Muzejsko društvo Jesenice
Koda namena: ADMG
Namen: članarina 2024
BIC koda: KBMASI2X
Referenca: SI 00 2024

Blagajničarka Mojca Prešeren

MUZEJSKI ČASOPIS

Urednica: Daša Čopi
Izdajatelja: Muzejsko društvo Jesenice in Gornjesavski muzej Jesenice
Založnik: Gornjesavski muzej Jesenice

Oblikovanje in tisk: Tiskarna knjigovoznica Radovljica d.o.o.
Jezikovni pregled: Majda Malenšek, MDJ

Časopis je brezplačen.